

Vergaderjaar 2023–2024

36 410 IV

Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2024

Nr. 30

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 november 2023

Het College Aruba financieel toezicht (CAft), College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft BES) en het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) zenden eens per halfjaar een schriftelijk verslag over de uitgevoerde werkzaamheden en belangrijkste punten van advisering.

Bijgevoegd vindt u de rapportage over de periode januari tot en met juni van het jaar 2023. Het verslag is vastgesteld in de Rijkministerraad van 27 oktober 2023.

Inleiding

Deze rapportage biedt een inzicht in de financiële situatie en beleidsmatige ontwikkelingen van de Landen en openbare lichamen binnen ons Koninkrijk. Het is van belang dat wij gezamenlijk de uitdagingen en kansen adresseren die in dit verslag worden gepresenteerd.

Curaçao

Hoewel de begroting tot 2026 in evenwicht lijkt, wordt door het Cft een meer genuanceerde aanpak geadviseerd, met name in relatie tot belastingramingen en begrotingsrisico's. Het Land heeft positieve stappen gezet in de belastinginning, maar er is bezorgdheid over de impact van een krimpende en vergrijzende bevolking op toekomstige belastingbaten.

Aruba

Aruba toont volgens het CAft positieve ontwikkelingen zoals een financieringsoverschot en tijdige aanlevering van begrotingen. Wel blijft de kwaliteit van verantwoordingsinformatie een aandachtspunt. Er zijn

bovendien structurele maatregelen nodig, vooral met betrekking tot het beheersen van zorgkosten.

Sint Maarten

Er wordt door het Cft gereageerd op de begroting van Sint Maarten voor het jaar 2023. Aanbevelingen zijn gericht op het opnemen van overschotten op de gewone dienst vanaf 2024 en het nemen van verdere hervormingen om de financiële houdbaarheid van de zorgfondsen te waarborgen.

Bonaire

In het eerste halfjaar van 2023 heeft Bonaire de verbetering van het financieel beheer gecontinueerd. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van interim-controles. Het Cft BES benadrukt de noodzaak voor Bonaire om een evenwichtige en realistische begroting op te stellen. Er is een discrepantie tussen de ramingen en de daadwerkelijke baten en lasten, wat een risico vormt voor de effectiviteit van de begroting als sturingsinstrument. Verder is de informatievoorziening richting de eilandsraad en het Cft BES een aandachtspunt.

Sint Eustatius

Met de inwerkingtreding van artikel 15 van de Wet herstel voorzieningen Sint Eustatius op 20 juni jl., heeft de Eilandsraad het budgetrecht terug gekregen. Vanaf die datum is de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FinBES) weer van toepassing en heeft het Cft BES zijn wettelijke adviserende taken volledig hervat. Het Cft BES vraagt aandacht voor de juiste toepassing van de FinBES. Het Cft BES onderstreept daarnaast het belang van een actuele begroting en adviseert Sint Eustatius de begroting tijdig aan te passen, mochten omstandigheden daar aanleiding toe geven.

Saba

Saba laat positieve financiële resultaten zien en heeft een goedkeurende controleverklaring ontvangen bij de jaarrekening. Daarnaast heeft Saba de aanbevelingen van het Cft BES ter hand genomen en de verantwoordingsinformatie verder verbeterd. De kwaliteit van het financieel beheer blijft een prioriteit. In het eerste halfjaar van 2023 is er door Saba veel aandacht besteed aan het werven en opleiden van (nieuw) personeel.

Investeringsen

Wat betreft investeringen verwijzen de Colleges naar een rapport van het IMF van afgelopen jaar, waaruit blijkt dat de publieke investeringsniveaus in Curaçao en Sint Maarten relatief laag zijn vergeleken met de Caribische regio. Het CAft signaleert hetzelfde voor Aruba. Het vormt een aandachtspunt voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten om concrete investeringsprogramma's te ontwikkelen en op te nemen in hun meerjarenbegrotingen.

Slot

Uit de halfjaarrapportage blijkt dat er meerdere positieve stappen zijn gezet op het gebied van financieel beheer en beleid binnen de Landen en openbare lichamen van het Koninkrijk. Echter, er zijn ook verscheidene gebieden waar aanhoudende inzet en hervormingen nodig zijn om

financiële duurzaamheid te waarborgen. Het is daarom van belang dat deze thema's aanhoudend aandacht krijgen in toekomstige besprekingen en beleidsvorming.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A.C. van Huffelen